

VILÁG OSSÁG

Időjárásjelentés

A hűvös óceáni levegő első hulláma tegnap záporok, zivatarok kíséretében a Berlin—München vonalig nyomult előre. E vonaltól keletre még tovább tart a csendes, de... és igen meleg idő, a hőmérséklet néhány helyen elérte a 35 fokot.

Várható időjárás: Gyenge légáramlás, délután Erdély nyugati részére a hegyvidékeken növekvő zivatarhajlam. A meleg egélcélre tovább tart. 1—2 nap múlva hűsüllyedés.

KOLOZSVAR.
 1948 augusztus 5, csütörtök

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPI LAPJA

V. ÉVFOLYAM
 178. szám

A tanügyi reformmal

Felszámoltuk az iskoláztatás régi rendszerét és kibővítettük Népköztársaságunk kulturális területét

— mondotta a minisztertanácsban Vasilechi nemzetnevelésügyi miniszter

BUKAREST. — A minisztertanács — amint már jelentettük — szombati ülésén elfogadta Gheorghe Vasilechi közoktatásügyi miniszter által beterjesztett közoktatásügyi reformról szóló törvénytervezetet. A törvénytervezet alkalmazásával a közoktatásügyi miniszter beszédében mondotta el a törvény indoklását.

— Az utóbbi években — mondotta a közoktatásügyi miniszter — országunkban beállott szerkezeti átalakulások felborították az egyensúlyt az új államforma és a régi földhírtokos-polgári iskola között. Népiünk alacsony kulturális szintje, valamint az írástudatlanok milliói igazolják azt, hogy az elmúlt rendszerek nem a nép érdekeinek megfelelően foglalkoztak a közoktatás kérdésével.

— A polgári-földesuri rendszerek, élükön a porosz eredetű monarchiával, a nép és az ország szükségleteitől elvonó metafizikus oktatási rendszert honosították meg. Az elemi iskolai oktatás nem terjedt ki az iskolaköteles gyermekek többségére. A középsiskolák és felsőfokú iskolák kapui zárva voltak a dolgozók gyermekei előtt. A tudomány emberei, a tudósok képességeiket nem hasznosíthatták a nép javára. A polgári-földesuri rendszer vezérlő tanítási elve a fajgyűlölet, a sovinizmus szítása, az imperialista háborús uszítás, a világ leghaladottabb és mélylegesen haladó szellemű kultúrájával rendelkező Szovjetunió elleni gyűlölet volt. Ahelyett, hogy a diákokat az alkotó munka szellemében nevelték volna, hűgán tettekre ösztönözték és a kizsákmányoló osztályok eszközeként használták fel őket.

— Az imperialista táborhoz csatlakozott romániai reakciós erők arra törekedtek, hogy az iskolát ilyen lesüllyesztett színvonalon tartssák, hogy ezáltal is népellenes célkitűzéseiket szolgálják.

— Népiünknek, a munkásosztállyal az éle, amelyet léleapata, a Román Munkáspárt vezet, sikerült azonban elfavoltatnia a reakciós rendszert és megvalósítania a szocializmus felé haladó népi demokratikus rendszert.

— A jelenlegi rendszer által megvalósított nagy reformok népiünk számára új életfeltételeket biztosítottak és biztosítanak. Iparunk és mezőgazdaságunk előtt nagy fejlődési lehetőségek állnak. Mélyrehatóan kivesek, felsőbb tudással és elrehabilitált technikai felvértezett emberektől a nép javára történő kiaknázásukat várják.

— Ez a helyzet közoktatásunk alapjaitban történő megváltoztatását teszi szükségessé.

— Ennek megfelelően, benyújtjuk a jelen törvényt, amelyre a Román Népköztársaság közoktatási egységes szerkezetű realista, tudományos alapokra helyezett állami közoktatásává változtatja, amely megfelel a népi demokrácia fejlődési szükségletének és a szocialista társadalom építésének.

— A jelen törvénnyel az elemi iskolai oktatást 7 évre bővítettük ki és ingyenessé tettük azt.

— A középsiskolai oktatás különös figyelmet szentel a középfokú műszaki káderek (vezetők) képzésére, anélkül, hogy lebecsüljenk a liceumok fontosságát.

— Felsőfokú oktatásunk szerkezetét a termelésben szükséges felsőbb szakértői káderek és a tudományos kutatáshoz szükséges elemek képzésének szükségleteihez ujjászerveztük. Így a felsőfokú oktatás szorosan egybekapcsolódik a gyakorlati élettel.

— Ez a törvény tökéletesen felel a nép alapvető érdekeit és így minden rendelkezésével oda irányul, hogy kiküszöbölje a polgári magyirtokos osztály iskolapolitikájának maradványait, amelyek megakadályozták a munkások és a dolgozó földművesek gyermekeit, hogy a közép- és felsőfokú iskolákat látogassák.

— Éppen ezért kimondja két éves különleges iskolák létesítését, amelyek a termelésben alkalmazott dolgozók számára lehetőséget nyújt, hogy középsiskolai végzettséggel egyenrangú képesítést nyerjenek és így megnyitják számukra a felsőfokú iskolák felé vezető utat.

— Közoktatásunknak egységes szervezeti felépítést adtunk, amely azt jelenti, hogy felszámoltuk az iskoláztatás régi anarchikus rendszerét, amely megfelel a polgári nagytőkés termelési fejlettségének. Azzal, hogy az egész közoktatás az állam kezébe megy át,

amelynek élén a nép érdekeit képviselő kormány áll, kibővítettük Román Népköztársaságunk kulturális területét, valamint a politikai és gazdasági téren elért sikereket.

— Az átszervezett közoktatás nagy távlatokat nyit tudósainknak és kultürembereinknek, valamint tantestületünknek, mert így hozzájárulhatnak népiünk kulturális és tudományos színvonalának emeléséhez.

— A Román Munkáspárt Központi Vezetősége megbízásából benyújtom a minisztertanácsnak a jelen törvényt, abban a meggyőződésben, hogy ennek a reformnak megvalósításával hozzájárul a nép kulturális színvonalának emeléséhez, a közép- és felsőfokú vezetők (káderek) megteremtéséhez, amelyekre kialakuló tervgazdaságunknak, a Román Népköztársaság felvirágoztatására oly nagy szükség van.

MIT TARTALMAZ A KÖZOKTATÁSÜGYI REFORMRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY?

Az öt fejezetből és 40 szakaszból álló törvény — mint megírtuk — kimondja, hogy „a Román Népköztársaságban a közoktatás állami oktatás és nemre, nemzetiségre, fajra, vagy vallásra való tekintet nélkül a Román Népköztársaság minden állampolgára részére egyenlő jogot képez.

A közoktatás célja:

a) az írástudatlanság megszüntetése;
 b) az elemi oktatás kiszélesítése és demokratizálódása, hogy minden iskolaköteles korban lévő gyermek, valamint minden írástudatlan oktatásban részesülhessen.

c) Az ifjúság nevelése a népi demokrácia szellemében és a nép kulturális színvonalának felemelése.

d) A gyermekek szabad idejének felhasználása az iskolán kívüli nevelés megszervezésével úgy, hogy az összekösse az iskolát a családdal és a

környező társadalmi élettel.

e) A népi demokrácia megszilárdítása és a szocialista társadalom felépítése érdekében középfokú és felső szakképesített káderek tudományos alapon való előkészítése.

f) A tanügy számára szükséges tanszemélyzet előkészítése.

g) Tudományos kutatók és alkotók kiképzése a tudomány és kultúra minden ágában.

A nemzetiségi iskolák kérdésével foglalkozva a törvény kimondja, hogy „Az együttélő nemzetiségek iskoláztatása minden fokon anyanyelvükön történik, míg a román nyelvet az első elemi iskolától tanítják.” Ez a rendelkezés demokratikus alkotmányunk szellemében lehetővé teszi a Román Népköztársaságban együttélő nemzetiségek számára az anyanyelv teljesen szabad használatát.

ISKOLÁK A TERMELES SZOLGALATÁBAN

A középfokú oktatás terén a törvény négyféle iskolát ismer: liceumot, pedagógiai iskolát, technikai iskolát és szakmai iskolát.

A technikai iskolák célja középfokú technikai káderek kiképzése a termelés céljaira. Ezeket az iskolákat az ország különböző központjaiban szervezik meg a szükségletek szerint. A technikai iskolák lehetnek ipari, mezőgazdasági, kereskedelmi, egészségügyi, közgazdasági és egyéb iskolák, amelyeknél az iskolai oktatás tartama négy év.

A szakmai iskolákat a vállalatok mellett szervezik meg. Céljuk szakképzett káderek előkészítése. Ezeknek az iskoláknak megszervezéséről külön törvény fog intézkedni.

A felsőfokú oktatást az egyetemek és műegyetemek, valamint a felsőbb fokú oktatási intézetek végzik, amelyeknél a tanulmányi idő tartama 4—6 év. Hivatásuk elsősorban az, hogy szakképzett felsőfokú kádereket (vezetőket) bocsássanak a termelés rendelkezésére, úgymint: mérnököket, orvosokat stb., valamint tanárokat a

középfokú oktatás részére.

Valóban szociális intézkedése az új törvénynek az, hogy a minimálisan kötelező tankönyveket és szakkönyveket minden tudományágon a diákok rendelkezésére bocsátják. Ezzel a rendelkezéssel megszűnik a szegény sorsú munkásgyermkeknek az a helyzete, hogy anyagiak hiányában felbe kellett szakítani tanulmányaikat.

A TANULÁS LEHETŐSÉGENEK BIZTOSÍTÁSA A DOLGOZÓK SZÁMÁRA

Az alkotmány szellemében a törvény igen fontos rendelkezéseket tartalmaz az írástudatlanság megszüntetésére, amely a mult földesuri-tőkés osztályaink reakciós iskolapolitikáját tükrözi vissza. A tanügyi kormányzat az írástudatlanság megszüntetésére most egy-kétéves tanfolyamokat szervez a 14 és 55 év közötti személyek számára ahol az írástudatlanság megtagadja az irni és olvasni. Ezeknek a tanfolyamoknak az elvégzése egyenértékű a négy elemi iskolai osztály elvégzésével.

A törvénynek igen fontos ujitása a termelésben foglalkoztatottak számára az egyes központokban két éves különleges iskolák létesítése. Ezeknek az iskoláknak az a célja, hogy a középsiskolákkal egyenértékű kiképzést adjanak a tanulóknak. Mindazok, akik sikerrel teszik le a felvételi vizsgát, beiratkozhatnak ezekbe az iskolákba, amelyeknek tanulóit kiemelik a termelésből és addig, amíg az iskolaév tart, ellátásukról az egyes szakminisztériumok és a vállalatok gondoskodnak. Azoknak, akik sikerrel végzi el ezt az iskolát, jogukban áll felvételi vizsgát tenni a felsőiskolákban.

Fontos rendelkezése az új törvénynek az is, hogy az ország sürgős társadalmi és gazdasági szükségleteinek Tervezésére — a törvény rendelkezéseitől eltérően — rövidebb időtartamú iskolák létesítését is megengedjük, amelyekre vonatkozóan különleges törvény fog intézkedni.

A jelenleg működő tanítóképző iskolák pedagógiai iskolákra változnak át.

A törvény kimondja az összes felkezezt és magániskolák államosítását, amelyeknek tanszemélyzetét a törvény hatálybalépése napján, jelenlegi minőségüknek és az érvényben lévő törvényeknek megfelelően az állam átveszi. Ezzel a rendelkezéssel a törvény egyszer s mindenkorra megszünteti azt az ifjúság nevelésére káros helyzetet, amely a felkezezt és magániskolák külön nevelési és tanítási szelleméből adódott. A Román Népköztársaságban a közoktatás a jövőben egységes szellemben és nevelésben fogja felkészíteni a szellemileg, mint lelkileg a dolgozó fiatal, akik az iskola padjaiból kiképezülnek, népiüket és hazájukat érdeklő feltevések szolgálni Népköztársaságunk felvirágoztatására.

Sztalin generalisszimusz fogadta a nyugati hatalmak képviselőit

MOSZKVA. — A moszkvai rádió jelentése szerint Sztalin a Szovjetunió minisztertanácsának elnöke augusztus 2-án fogadta Bedell-Smith amerikai, Chataignaux francia nagykövetet, valamint Roberts-ot, Bevin teljhatalmu képviselőjét. A fogadáson jelen volt Molotov szovjet külügyminiszter is.

Szakasits Árpád a Magyar Köztársaság elnöke

BUDAPEST. — A magyar országgyűlés kedd délelőtti ünnepi ülésén közfelkiáltással Szakasits Árpádot választotta a Magyar Köztársaság elnökévé. A fogadalomtétel után Nagy Imre házelnök üdvözölte Szakasits Árpádot.

Válaszában az új magyar köztársaság elnök hangoztatta, hogy nagy

megtiszteltetésnek érzi, hogy őt, az egykori jobbágy unokáját, a munkás költaragó fiát választották a köztársaság elnökévé. E megtisztetés nem a személyének, hanem a szocializmus világot alakító, országot építő, embert felszabadító eszméjének szölként tekint. Ennek az eszmének Magyarországon hatalmas hordozója a

Magyar Dolgozók Pártja, amely felé egyre hűségesebben áru a magyar nép szeretete és bizalma. Befelezésül hangoztatta, hogy a Magyar Köztársaság, hatalmas szomszédjával, a Szovjetunióval és a népi demokráciák országával együttesen, az imperializmus és csatlósaink elleni küzdelemben eredményesen harcol.

Újabb gyermekcsoport indult nyaralni Kolozsvárról az Egészségügyi Minisztérium és a RDNSz akciójával

KOLOZSVAR. — Vasárnap érkezett haza Kolozsvárra az első Kolozsvári nyaralt gyermekcsoport. Az egészségügyi minisztérium és a RDNSz közös akciója tette lehetővé sok-sok száz kis munkásgyermek idegi boldogságát, egészségének megőrzését. A nagy, zöld ágakkal feldíszített teherautó csupa boldog, kacagó, pirosarccal, alaposan meghízott kislányt hozott haza Kolozsvárról, akik ma sem fogynak ki a mesélésből és lelkiükre kötik a most indulóknak, hogy „csokolják meg helyettük Piroška néni”, aki ott vigyázott rájuk és játszott velük.

A vasárnap hazaérkezett gyerekek látványa, akik harsogva énekeltek a munkások nemzetközi harci dalát, az

Internacionálét, az egészség és erő olyan pompás látványát nyújtották, hogy alig ismert rájuk az, aki egy hónappal ezelőtt látta őket. Gondos orvosi vizsgálat előzte meg a kiválogatást. Csak olyan gyenge gyereket küldenek nyaralni, a hegyekbe, vagy a tenger mellé, akik fejlődésben visszamaradtak, soványak, betegesek. Egy hónap csodát tett velük és bizonyára esodát tesz azokkal a kis fiúkkal is, akik augusztus 3-án, reggel 8 órákor indultak a kolozsvári kórház felszerelt gyermeknyaraló telepre Sanda Cupcea, az Anya- és Csecsemővédő Intézet igazgatójával és Felecan Máriaival, a RDNSz aktivistájával nyaralni.

Huszonöt kis proletár fiu

A Farkas-utca 4 szám alatti iskolai orvosi rendelőben vannak azok a gyerekek, akiket nyaralni indít most az akció. Kis uszónadrágban, csomagjaikkal mellett várják az orvosi vizsgálatot, a mérlegre állást. A legtöbb nagyon sovány, mert hiszen szándékosan úgy válogatták össze őket, hogy a leggyöngébb fizikumú, betegségre leginkább hajlamos gyerekek kerüljenek be a nyaraló csoportba.

— Most megyek másodikba — és area felragyog — úgy örülök, hogy falura megyek! Még sohasem voltam falun...

Petres Sanyi óvodás. 115 centi és csak 18 kiló. Nagyon, nagyon sovány. Azt mondjuk neki:

— Téged ugye azért küldenek nyaralni, mert megérdemled és mert gyenge vagy? Mire nagyon önértékesen és kissé sértve feleli:

— Nem vagyok gyenge. Én nagyon erős vagyok!

Majd igazán erős lesz Sanyi egy hónap múlva s reméljük úgy jár, mint egy másik kisgyermek, akit az édesanyja a szó szoros értelmében alig ismert meg, amikor meghízva, piros, kerek arccal leugrott a gépkocsiról.

Beszélgünk az édesanyjakkal, a gyermekekkel. Nem is lehet leírni, milyen boldogok. Amit itt kapnak, azt régen csak a jómódu, kiváltságos osztály gyermekei kapták. A havasok és a tenger minden gyógyító erejét, nagyszerű ellátást, szeretetteljes gondozást, felügyeletet, vagyis boldog, egészséget, erőt adó nyarat.

Most már sorra odajönnek és bemutatkoznak. Kőműves Béla óvodás, Hadnagy István ötödik elemista, Simon János harmadik elemista, Oláh Attila óvodás, Tibrea Octaviana, Lengyel Zoltán, Simon János elpristák. Mind munkásgyermekek, néhány apátlan, vagy anyátlan árva, a legtöbb soha még nem ült vonaton, soha nem nyaralt, csak Ferenc János mondja büszkén, hogy ő már Hévizen is volt.

Megerkezik Prodan főorvos, itt van dr. Constantinescu Elisabeta és több RDNSz aktivista, azok az asszonyok és leányok, akik a gyermekjóléti és egészségügyi kérdéseknek szentelik minden energiájukat és erejüket. Az eredmény máris rendkívüli, szembetűnő, büszkének lehetnek rá az akció lebonyolítói.

A Dolgozó Nő augusztusi száma

újabb fejlődési szakaszát jelenti a Romániai Demokrata Nők Szövetsége magyar nyelvű folyóiratának. Az új számban az anyagok gazdagsága és sokfélesége épp oly haladást mutat, mint az irodalmi rész gazdagsága. Legnagyobb eseménye a mára már 32 oldalon megjelenő lapnak a *falurovat*, melynek hivatása, hogy közvetlen kapcsolatot teremtsen a város és falu dolgozó asszonyai között és színesen tanító, valamint szórakoztató olvasmányokkal lássa el a falusi asszonyokat.

helyzetéről írt cikket. Ripr számol be a marosvásárhelyi népi színjátásról, dalos és táncos versenyről. A könyv, kép, muszika rovatban Keresztes Róza: Juliusz Fucsik könyvét ismerteti. Igen gazdag a Cselekvő asszony rovat is, mely tükörképét adja a nők demokratikus munkájának. A falu átalakulásáról Rác Teréz számol be. Erdélyi László cikke a külpolitika legfontosabb eseményeit ismerteti. Bocskói Viktor a mai Olaszországról ír. Hatschek Annie gyermeknevelési rovata ezúttal a gyermek sportoktatásával foglalkozik. A dívatrovatban sportruhák és fehéreneműk találhatók, az Egészség szépség rovatban pedig a terhes nő étletéről találunk szakcikkeket.

A *Dolgozó Nő* fejlődését az újonnan megindított, falunk szánt oldalakkal épp úgy felmérhetjük, mint a levelezők számának emelkedésével. A lap olvasóinak közvetlen kapcsolatát jelenti a folyóirattal az a számtalan beküldött levél, vers és cikk, amelyből visszatükröződnek a kétkézi és szellemi dolgozó nők problémái.

Az új szám irodalmi rovata is jóval gazdagabb a szokottnál. Novelát találunk e számban Jagamos Ilona, Győry Endre, Jetuchan, Marton Lili és Bodor Klára tollából. Versek és számba Arányi Márta, Diósszilágyi Ibolya, Vassili Rodica, Bárdos P. Arthur és Várady Magda írtak. A gyermekrovatot ezúttal is a gyerekek írták, a falurovatban pedig Révy Ilona, Dörny Erzsébet, Veress Mária és mások neveivel találkozunk.

Az eddigénél is gazdagabb tartalmú számból kiemeljük a következőket:

„Hibák és feladatok” címmel Látó Anna, a lap felelős szerkesztője vezércikkben méltatja a RDNSz bukaresti plenáris ülését. A „Leveles láda” rovatot munkások és diáklányok írták. Tóth Kálmán mozgalmas riportja Aranyosszék jövőjéről számol be. A Fontos kérdés című írás nyílt őszinteséggel tárgyalja a falusi leányanyák problémáját. Mikó Ervin a Jugoszláviai Kommunista Párt

Az új *Dolgozó Nő* címlapját Ferenczi Julia rajzolta, de a lap belsőjét is számtalan rajz és fénykép díszíti.

„Miért nem tudtam elérni a 66 százalékot?”

Beszélgés a munkaverseny: harcosával a sepsiszentgyörgyi textil-műveknél

(A „Szakszervezeti Élet” cikkét, mely pontosan megvilágítja a termelési verseny eredményeinek titkát és azt a gyakorlati életből vett példával mutatja be — teljes egészében közöljük.)

A fonóda államosítási jelszavakkal feldíszített munkatermben vígan zúgnak a gépek.

Egyik piroszászlós nyújtógép mellett megszólitottuk: Boga Juliánna elvtársnőt.

— Mennyivel lépte túl a normát?

— 52 százalékkal...

— Van-e olyan, aki túlszárnyalta ezt az eredményt?

— Igen: Fudgyas Irén, 66 százalékkal.

Fudgyas Irénnel már nem beszélhettem, mivel jólmegérdemelt szabadságát élvezte. Tovább mentem tehát. Kovács Anna elvtársnőhöz, aki 46 százalékos túlermelést ért el. Megkérdeztem, miben látja az okát, hogy ugyanolyan gyártmányú, típusú, állapotú és fordulatszámú gépeken ők nem tudták elérni ugyanazt, amit Fudgyas Irén? — Ő azonban nem volt hajlandó nyilatkozni. Valószínűleg nem akart vádolni sem gépet, sem anyagot, de szerény hallgatásával mintha azt akarta volna kifejezni, hogy egyik munkásnő nem tehet arról, ha a másik esetleg ügyesebb. Tekintetéből azonban látható az a becsületes elhatározás, ami képességeink teljes megfeszítésére irányul, hogy többet és jobbat termeljen.

Az eredményes munkaversenyekhez tehát — jó gépeken és jó anyagokon kívül — elsősorban igyekezet, ügyesség és szakmai tudás kell. Ne hanyagoljuk el tehát a szakmai továbbképző tanfolyamokat, mert — miként Sztalin is megállapította — nincs ezen a

földön tudás, amit az ember el ne tudna sajátítani. Már pedig minden megtanult betű vagy elsajátított mozdulat egy nagyobb darab kenyeret jelent magunk és gyermekeink számára.

Ifj. Bölöni Imre.

Őszi és felvételi vizsgák a Bolyai Egyetem matematikai és természettudományi karán

KOLOZSVAR. — A Bolyai Egyetem matematikai és természettudományi kara értesíti a kar hallgatóit, hogy

1. Az őszi vizsgaszesszió szeptember 15-én kezdődik és október 15-ig tart.

2. Az 1948—49. tanévben I. évfolyamra csak felvételi vizsga alapján lehet beiratkozni. Ez — kivéve a gyógyszerészeket — szóbeli próbából áll. Anyaga: az elméleti liceumokon előírt maximális anyag. Tárnya szakonként:

A. matematika, B. matematikafizika, C. fizika-kémia, D. kémia szakokon: matematika és fizika, E. természetrajz-biológia, F. föld-

rajz-földtan szakokon: természetrajz,

G. földrajz szakon: természetrajz és fizikai földrajz.

H. gyógyszerészeti szakon: fizika, kémia és növénytan (írásbeli).

3. A felvételi vizsgák október hó 5-ig lesznek megtartva, valószínűleg október 1—5 között.

4. Az őszi és felvételi vizsgákra való jelentkezés: szeptember 5—10 között történik. Jelentkezni posta útján is lehet. Cim: Cluj, Arany János-utca 11., Universitatea Bolyai, Decanatul Facultatii de Stiinta.

REFHOSZ Kari Szervezete.

Rejtvényfejtők figyelmebe!

A 32-es számú rovatban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: Vizszintes sorok: 1. A fogadalmi ajándékok. 19. Galagonya. 35. Mierevelt. 60. Fenevad. 84. Bihari érc. 87. Némajáték. 107. Magyar képzőművészet. Függőleges sorok: 1. A gabonakereskedelem. 2. Fanatikus. 6. Dolomitok. 17. Órarendet. 18. Kanadai pacifik vasut. 40. Referátum. 65. Vakon igér.

Szórajtvények: 1. Orángután. 2. Bukovina. 3. Teherán. 4. Tulajdonnév.

MEGFEJTŐK NEVSORA: Özv. Koldea Györgyné, Bodó Erzsébet, Rác Anna, dr. Berger Salamonné, Vályi Andor, Sirbu Eliza, Tautfer Lajos, Teze Margit, Reményi Sándor, Sándor Éva, II. András Anna, Haraszthy János, Czinczár Imréné, Harasztósy Éva, Kereszty Aranka, Kolesár Béla, Lebovits Sári, Kardos Lenke, Ifj. Terkál Róbert, Kliffusz Dezsőné, Kocsis Károlyné, Nicoara Sabinné, Kozma Mária, Veres László, László János, Balogh Albert, Opfermann Erzsébet, Solnay Judit, Zsigmond Kálmán, Zsigmond Ödön, László Tibor, Pataki István, Zloszer Alajos, özv. Szántai Jánosné, Harmath Sándorné, Gálffy Dezso, Hiderth Mihály, özv. Bárány Jánosné, Atli Árpád, Péter Stefánia, Kovács Sándor, Filtéri Péter, Aczél Károly, Imecs Jenő, Neumann Mózses, László Józsefné, Szilágyi Anna, Bartha Imre, Nagy László, Ferzhe-

téné Margit, Bencze Éva, Kolumbán Rozália, Gyöngyösy Gyuláné, Ferencz Ignácné, Fazakas Lidia, Mártonosy Mariska, Benedek Ferenc, Barabás Lajos, Ferenczi Domokos, Máthé József, Szabó Kelemen, Baróthi Árpád, Vadász Menyhért, Vizi Ferenc, Palatka Zoltánné Kolozsvár.

Lakatos Gábor Bánffyuhnyad, Konrádi Márton Egeres, Wozniakowsky János Erzsébetváros, Székely Miklós Marossárpatak, Szendi Lajos, Szilágyi Lajos Medgyes, Atli Adolf Nagybanja, Létay Józsefné, Bakó Árpád Nagyenyed, dr. Bernát Lászlóné Nagykapus, Kulka Irén Nagyszében, Kabácsnyol Gerő Oláhsszentgyörgy, Bieber Lipótné Petrozsény, Belesug Gergely, Sztrányeczky M., dr. Lászlóffy István Szamosújvár, Jékel István, Szöcs Mária Szatmár, Lászlóffy Márta, Bodó Juci, özv. dr. Orbán Elemérné, Moskovits Imre, Nuszlán Györgyné Torda, Karakás Lajos Verespatak, Bereczky György, Iván Irén Zibék.

EIK NYERTEK? A megjelölt sorolás eredményeként könyvjuttalmat nyert Székely Miklós Marossárpataktól. Kériük, küldjék pontos címét, hogy a könyvet elostáshassuk Kéi színházjegyet Kolumbán, Rozálián, egy színházjegyet Aczél Károly Kolozsvárról nyert.

Az Uránia-moziba két jegyet nyert özv. Forács Andorné, Kolozsvár. A helybeliek a jegyeket szerkesztőségünkben átvethetik.

Tájékoztató

a Bolyai Egyetem Védőnőképző Intézetéről

MAROSVÁSÁRHELY — Mindazok, akik a Bolyai Tudományegyetem Orvostudományi Karával kapcsolatos Védőnőképző Intézetbe az 1948—49. tanévre be akarnak iratkozni, felvétel iránti kérésüket 1948 augusztus hó 25-ig küldjék be a Bolyai Tudományegyetem Orvostudományi Kara Közegészségtani Intézetébe (Marosvásárhely). A kérvény a Közegészségtani Intézet igazgatójához címzendő. A kérvényhez az alábbi okmányok mellékelendők:

1. szülési anyakönyvi kivonat;
 2. állampolgársági bizonyítvány;
 3. iskolai bizonyítvány;
 4. erkölcsi bizonyítvány;
 5. orvosi bizonyítvány;
 6. kiskorúság esetén a szülő vagy egyén beleegyező nyilatkozata.
- A Védőnőképző Intézet működését és tantervét az új oktatás-

ügyi törvény szabályozza. Az intézetbe felvételre kerülhetnek nyolc és négy középiskolai végzettséggel bíró, 18-ik életévüket már betöltött, de 50-ik életévüket még el nem ért leányok. A kiképzés valószínűleg három évig fog tartani. A nyolc középiskolai végzettséggel bírók „Asistenta de Ocrotire”, a négy középiskolát végzettkék „Sora de Ocrotire” képesítést kapnak.

Előreláthatólag a beiratkozni óhajtó növendékek felvételi vizsgát kötelesek tenni, amelynek tárgya a középiskolák fizikai, kémiai, állattani, növénytanai és egészségügyi tananyaga. Az intézet Internátusában való bennlakás kötelező lesz. A tandíj összegét később határozzák meg. Az elmúlt évben a beiratkozási, könyvtári és laboratóriumi díjak 600 lejtteltek ki, az egész évi tandíj pedig 2000 lejttel. Az oktatás nyelve magyar.

ARLUS hangverseny az Egyetemi Diákházban

A kolozsvári Gyógyszerészek Köre ezomban este az ARLUS rendezésében hangversenyt tartott a zsüfőliség megtöltött Egyetemi Diákház dísztermében.

A zenei ünnepségen közreműködött a városban levő művészeknek igen számottevő csoportja. A művészek, hacsak nem nyaraltak valahol vidéken és itthon tartózkodtak, örömmel járultak hozzá legnépszerűbb és legszebb számaikkal az est sikeréhez. A hőség ellenére nagy közönsége volt a szébbnél szébb zeneszámokból összeállított műsornak.

Nagyraest énekesekből toborzódott a hangverseny, de hangszeres muzsikusaik közül Zsurka Péter (hepedű) és Iarosevici George (cselló) szerepeltek nagy sikerrel az estélyen. Előbbi Paganini mélyhatellon nehézségi versenyművét és Csajkovszki bánatos szerenádját játszotta a közönség osztatlan elismerése mellett, míg az utóbbi Babay csodálatosan szép Polonáját gondolkodva ragyogó lényűrel.

Az énekesnők sora gyönyörköd-

tette a közönséget. A kóloratúrát Lya Marcus képviselte, aki magasan szárnyaló hanggal adta elő Alabief Pacsirta című dalát, majd Rimszki-Korsakov Aranykakas áriájával büvölte el a termet. Orosz Batrix Smetana Eladott menzasszonyának csodálatos áriájával, majd Rachmaninov, Dima és cseh népdalokkal remekelt, míg a komoly daléneket Sigmund Márta értelmes és szívből jövő meggyőző előadása képviselte, aki Musszorgszki, Ficsikovits, Kodály és Bartók dalokat énekelt.

A fiatal Al. Racoletta Csajkovszki, Ponchielli áriákkal és Glinka dallal, a fejlődésben levő V. Barbleru Musszorgszki és Verdi áriával, míg Emil Muresanu Halevy, Zsidónó áriájával szórakoztatta az érdeklődőket. A művészek mind kivételes tudásról tettek bizonyosságot, szépen iskolázott hangjukban mindenki csak gyönyörködhetett.

A hangversenyt Csoromszki-házaspárnak pomnás Vörös hadsergetanca című száma zárta le.

A zongorakíséretet Rada Éva és Utó Mária látták el hibátlanul. (—)

A. I. Visinszkij nagyjelentőségű beszéde a Dunaértekezlet július 31-i ülésén az imperialisták mesterkedéseiről és a kis nemzetek jogairól

A Tass-ügynökég egészében ismertette A. I. Visinszkij szovjet külügyminiszterhelyettesnek, a Dunaértekezleten résztvevő szovjet küldöttség vezetőjének a belgrádi értekezlet július 31-i ülésén, az angol, amerikai és francia megbízottak „szerzett jogokra“ való hivatkozásával kapcsolatban mondott beszédét.

Miután rámutatott arra, hogy Peak angol, Cannon amerikai és Thierry francia megbízott elképzelése szerint a Dunaértekezlet tanácskozásainak a lényege abban állna, hogy elismerjük s mi több, az új egyezményben visszaütközünk az 1921. évi szerződést aláíró államok „jogait“, mert — mint az angol, amerikai és francia megbízott kijelentéséből kitűnik — e feltételek nemteljesítése esetén ez a három állam nem írja alá a megegyezést, Visinszkij a következőket mondta:

A SZOVJET DELEGÁCIÓ VISSZAUTASITJA A DIKTÁTUMOK NYELVÉT

„Tehát ultimátum előtt állunk, melyet az értekezleten résztvevő e három állam nyújtott az értekezlet elé. Annál is inkább kiemelni kell ezt, mert a kijelentések még az új egyezmény esetleges tervezeténél is megvizsgálása előtt hangzóttak el. Csak azok beszélhetnek így, akik gazdának érzik magukat. Ez nem az együttműködés, hanem a diktátumok nyelve. A szovjet küldöttség határozottan visszautasítja az ilyen kijelentéseket. Kezdetül azt válasszuk az ilyen ultimátumszerű kijelentésekre, hogy ezeknek semmi jelentősége nincs részünkre, nem vesszük figyelembe ezeket s azt is megmondjuk, hogy az ajtók mind a bejövésre, mind a kimenésre szolgálnak.

Igy fest a kérdés politikai szempontból. Mi nem kényszerítünk senkit arra, hogy résztvegyen ezen az értekezleten. Azért gyűltünk össze, hogy együttműködjünk és barátságosan megtárgyaljunk egy kérdést, amelyben az ezen az értekezleten résztvevő valamennyi állam érdekelt. Így az ultimátumszerű nyelvet el kell hagyni az ebbe az ülésterembe való belépésnél. Legalább, ami a szovjet delegációt illeti, ismétlem, mint nemzetközi értekezleten meg nem felelőt, határozottan visszautasítjuk ezt a nyelvet s nem vesz tekintetbe semmi olyan javaslatot, amelyet nyomás fenyegetésével nyújtanak be, mint amilyen nyomást az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország jelenlegi képviselői próbálnak gyakorolni erre az értekezletre.

Ez a nyelv használható olyan értekezleteken, melyeknek a többsége a Beneluxokhoz tartozik. Ez a nyelvet megjelöltem ott. Itt nincsenek Beneluxok. Itt egyetlen államok vannak s a használt nyelvnek alkalmazkodnia kell ehhez a helyzethez. Így állnak a dolgok politikai síkon.

Vizsgálható talán ez a kérdés jogi szempontból is? A jelt a francia megbízott adta meg, amikor „szerzett jogokról“ beszélt. A következő szavak megpróbálták megfelelni ennek a fogalmazásnak az értelmét. Ezt mindvégig nál világosabban Peak ur tette meg, akinek a beszéde után világossá vált, hogy nem „szerzett jogokról“ kell beszélni, hanem sokkal inkább a dunai népek múltban durván megsértett jogainak a helyreállításáról.

A kérdés az 1921. évi szerződés újra érvénybe helyezésére. Azt mondták itt, hogy ez a szerződés létezik s létező jog addig, míg mindazok az államok, amelyek 27 év előtt aláírták, döntének megszüntetéséről vagy módosításáról.

A Peak angol megbízott által idézett angol jogászok elvont érveivel vitába szállva, A. I. Visinszkij rámutatott, hogy első sorban fontos annak a megállapítása, hogy az 1921-es szerződés érvényes-e ma is.

„A valóság az — mondotta — hogy a Magyarországgal, Romániával és Bulgáriával kötött békeszerződés új záradékokat tartalmaz a Dunára vonatkozóan. Kérem az amerikai, angol és francia megbízottakat, mondják meg, ugye vélik-e, hogy az 1921. évi szerződés 1. szakasza érvényben van-e vagy nem. Bizonyára pozitív választ próbálnak adni. De mi a teendő akkor, ha az 1921. évi szerződés 1. szakaszát helyettesítette a Bulgáriával kötött békeszerződés 34., a Magyarországgal kötött békeszerződés 38. és a Romániával kötött békeszerződés 36. szakasza?

Ha az 1921. évi szerződés 1. szakasza már nem érvényes, hogy lehet azt állítani, hogy az egész megállapodás érvényben van? Hogy lehet ezt állítani, mikor maguk az angolok és franciák szüntették meg az 1921. évi megegyezést? Ők szüntették meg először 1938-ban mikor Anglia, Franciaország és Románia között megkötötték a színajai szerződést. Ez a szerződés változásokat, még pedig lényeges változásokat hozott. Önök, az angol és a francia delegátusokhoz szólók, az 1921. évi szerződést másodszer 1939-ben szüntették meg, amikor Olaszországgal és Németországgal közösen egy csomó fontos dunai kérdésre vonatkozóan új megegyezésre jutottak Bukarestben.

Visinszkij ezután kijelentette, hogy az 1921. évi szerződés Anglia és Franciaország részéről való megsértése alapján nem új jelenség Nagybritannia és Franciaország kormányainak a gyakorlatában, amelyekhez az Egyesült Államok kormánya is csatlakozott. Ezek a kormányok bármikor és bármilyen címen megsértik vállalt kötelezettségeiket, például azokat, amelyeket Potsdamban, Yaltában, Teheránban, az ENSZ-ben és a Külügyminiszterek Tanácsában vállaltak. Ezután így folytatta:

„1921 az az év, amelyben szovjet országunk a polgárháború végére ért s gigantikus erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy megerősödjék a szocialista építés új útján, 1921-ben önök megsértették az 1818. évben Oroszország által aláírt megegyezést. Nem véve tekintetbe azt, hogy ennek a megegyezésnek az értelmében Oroszország tagja volt az Európai Dunabizottságnak, 1921-ben kizárták ebből a bizottságból azért, mert ez az ország már nem a cári Oroszország volt, hanem a munkások és földművesek Oroszországa lett. Meglőrtek a cári Oroszországot, de nem akarták megtűrni a munkások és a földművesek Oroszországtól s ezért kizárták az Európai Dunabizottságból.

Nem panaszkodom ez ellen a kiáltó igazságtalanság ellen, mert népiünk e tekintetben is képesnek bizonyult jogainak a megvédésére. Csak felhívni akarom a figyelmet következtetéseikre, felbecsülésük aptalanságára, amikor bizonyos „szerzett jogokról“ beszélnek. „nemzetközi“ elveket nyilatkoznak ki, amelyek értelmében minden államnak, amely előzőleg aláírt egy megegyezést, bele kell egyeznie a megegyezés változtatásába s hogy e hozzájárulás nélkül az új megegyezés nem lehet működőképes. Csak meg akarom mutatni azt, hogy önöknek a „szerzett jogok“ értelmében megőrzéséről szóló elve jogi s akérelmük által kitalálú fikció a dunai nemzetek jogai megsértésének az igazolására. Mi ezzel

nem érthetünk egyet. A történelem nem arra való, hogy régi bundaként használják, melyet visszajára is lehet fordítani. Megmondhatjuk, hogy az 1921. évi egyezménynek, melyet az angol delegáció tiszteltetni akar velünk, lényegében semmi érvénye sincs.

MEGVÁLTOZTAK AZ IDŐK

Következtetésként szeretnék néhány előzetes észrevételeit tenni az új szerződésre és elveire vonatkozóan. A közelmúltig a régi megegyezésben történt változtatások célja a nemdunai államok kiváltságainak a növelése volt. Ma a kérdés egészen másképp mutatkozik meg; a kérdés ma a dunai államokra nehezedett egyes ilyen kiváltságok igazságtalanságának a kiküszöbölésében áll. Az angol delegátus tegnap kijelentette, hogy az idők megváltoztak. Pontosan így van. Új idők jöttek, de mint a példaszó mondja, az új idők új dalokat kívánnak. Az angol delegációnak tekintettel kell lennie erre; meg kell értenie, hogy lehetetlen a Dunával kapcsolatban tovább énekelni a régi dalokat.

Miután rámutatott arra, hogy a francia delegációnak az új egyezményről szóló határozat befolyásolására vonatkozó igénye jelentőség nélküli, Visinszkij így folytatta:

„Az értekezletet azért hívják össze, hogy új egyezményt dolgozzon ki. Kétségtelen, hogy az értekezlet betölti ezt a feladatát s az itt kidolgozott egyezmény érvénybe lép mielőtt a többség határozat elfogadja s alkalmazhatóvá teszi. Azoknak, akik nem akarnak beleegyezni ebbe, vanj alá kell vetniük magukat a többség akaratának, vagy félre kell állniuk.“

A kenyérellátás új rendje

Szerdán reggel megkezdődött a felemelt kenyérfejadag kiosztása Kolozsvárt

Milyen jegyekre osztanak kenyeret?

KOLOZSVÁR. — A minisztertanács a kenyérfejadagok lényeges felélemelésére és naponkénti kiosztására vonatkozó rendelete országosra vonatkozó rendeletet szerdán a 4. és 5. szelvényre, esüfertékön az 5-6. számú szelvényekre, pénteken a 6-7. számú szelvényekre, szombaton pedig a 7-8. számú szelvényekre szolgáltatnak ki kenyeret.

Kolozsvár város dolgozói is osztatlan örömmel fogadták a rendelet megjelenését és azóta szüntelenül csoportosan keresik fel a közellátási hivatalt, hogy tájékozódjanak a kenyérkiosztás új rendjéről.

Olvasóink tájékoztatására Texe Imre, a közellátási hivatal vezetője tájékoztatta munkatársunkat a kenyérkiosztás új rendjéről.

— A kereskedelemügyi minisztérium rendelete értelmében — mondotta a közellátási hivatal vezetője — felemelt napi kenyérfejadagok kiosztása a következőképpen történik:

— 1948 augusztus 1-étől kezdődően naponta az A jegyre 1 kiló kenyérrel, a hengerműveknél dolgozó (laminátor) munkásoknak és vasutóknak 70 deka kenyérrel, a B jegyre fél kiló kenyérrel, a C jegyre 35 deka kenyérrel, a D1 és D2 jegyre pedig 25 deka kenyérrel osztanak ki az elosztó központok.

Egy gondolat hánt engemet...

A segesvári Petőfi-ünnepély alkalmából, lapunk augusztus 1-i számában közöltük a költő „Egy gondolat hánt engemet...“ című versét. A közölt szövegből sajnálatos műszaki hiba folytán, egy sor kimaradt, ami az egész értelmét megzavarta. E hibát helyesbítendő, alább ismét közöljük a nagyszerű költeményt.

Egy gondolat hánt engemet:

Agyban, párnák közt halni meg!
Lassan hervadni el, mint a virág,
Amelyen titkos féreg foga rág;
Elfogyni lassan, mint a gyertyaszál
Mely elhagyott, üres szobában áll.
Ne ily halált adj, istenem,
Ne ily(hal)ált adj énnekem!
Legyek fa, melyen villám fut keresztül,
Vagy melyet szelvész csavar ki tövestül;
Legyek kőszirt, mit a hegyről a völgybe
Eget-földet rázó mennydörgés dönt le..
Ha majd minden rabszolgánép
Jármát megunva síkra lép,
Pirosló arccal és piros zászlókkal
És a zászlókon eme szent jelszóval:
„Világszabadság!“
S ezt elharsogják,
Elharsogják keletől nyugatig,
S a zsarnokság velök-megütközül.
Ott essem el én,
A harc mezején,
Ott folyjon az ifjúi vér ki szivembül,
S ha ajkam örömteli végszava zendül,
Hadd nyelje el azt az acéli zörejt,
A trombita hangja, az ágyudörejt,
S holttestemen át
Fújó paripák
Száguldjanak a kivitt díjadra,
S ott hagyjanak engem összetörve —
Ott szedjék össze elszórt csontomat,
Ha jön majd a nagy temetési nap,
Hol ünnepélyes, lassu gyász-zenével
És fátyolos zászlók kíséretével
A hősöket egy közös sírnak adják,
Kik érted haltak, szent világszabadság!

PETŐFI SANDOR.

Augusztus 31-ig kell befizetni a 27 százalékos házadót

KOLOZSVÁR. — A pénzügyminisztérium rendelete értelmében a július—szeptember évnegyedre járó 40—75 százalékos különleges házbéradó, valamint a 27 százalékos házadó befizetésének utolsó határideje augusztus 31-e. A fenti adókat postatakarékpénz-ári csekk számlán is be lehet fizetni ezeknek az adóknak a befizetését az állami adóhivatalok pénztáráiba 30 százalékos késedelmi kamatot kötelesek fizetni és a lakók nevére felvett kihágási jegyzőkönyv szerint pénzbírság címén a befizetni elmulasztott adó háromszorosát fizeti.

A fenti adókat postatakarékpénz-ári csekk számlán is be lehet fizetni ezeknek az adóknak a befizetését az

Lesujt a dolgozók ökle

Sorra leplezik le ország szerle a beszoigaltatást szabotáló nagygazdákat — Nincs kimé et a nép ellenségei számára

KOLOZSVAR. — Az egész országban kiméletlen harc folyik a gabona begyűjtési rendeleteket és a cséplési szabályokat szabotáló nagygazdákat és az azokkal összejátszó egyes közigazgatási személyek ellen.

A Román Munkáspárt kiküldöttei a legtávolabbi falvakban is megjelennek és ellenőrzik a megyei, járási és falusi bizottságok összetételét. Az ellenőrzések alkalmával a Román Munkáspárt aktivistái igen sok visszaélést és szabotázskísérletet lepleztek le, különösen ott, ahol a bizottságokban a zsiros nagygazdák vitték a hangadó szerepet.

HÁROMSZÉKMEGYÉBEN az ellenőrzésnél több olyan közigazgatási alkalmazottat lepleztek le, akik összejárásztak a nagygazdákkal. Az ellenőrzés kapcsán hét községi jegyző ellen fegyelmet indítottak és harmincegy községi bíró azonnal felfüggesztették állásától. Súlyos visszaélések voltak Kovásznán, Szentkatolnán, Sepsiszentkirályon és Zalánban.

Voltak azonban körzetek is, ahol kitűnő eredményt értek el a lelkiismeretes gazdák és közigazgatási alkalmazottak és kifogástalanul oldották meg a gabona beszoigaltatás kérdését. Háromszék megye versenyben van Csik- és Udvarhely megyékkel — versenyeznek egymással a községek is. — A versenyben a pillanatig Barót vezet.

ARAD MEGYÉBEN a visszaélések egész sorozatát leplezték le a cséplési ellenőrök és igen sok szabotáló gazdát letartóztattak — köztük Felföldi István kisperegi bíró, Bokor Ferenc cséplési megbizottat, Kömüves Károly cséplőgéptulajdonost és Gavril Nicolae gazdát. Bírósgá elé kerül Sucigan Ioan nagylaki, Miskolczy János magyarpécskai, Gál József kisiratosi nagygazda is, akik elhallgatták a szántóterületüket.

Örízetbe vették Tarnavan Ioant, az átmeneti bizottság tagját, aki alattomban a beszoigaltatási bizottság rendeletei ellen igzatott.

SZILÁGY MEGYÉBEN örízetbe vették Iacob Floreat, aki szintén a beszoigaltatás ellen igzatott. Román eljárás indult Marian Vasile községi bíró, Gob Aurel nagygazdát, de leplezték a falu dolgozóinak segítségével a rákosi görögkatolikus egyház képviselőinek mesterkedését is, akik kevesebb szántóterületet jelentettek be. Hurokkrakerült egy csokmányi nagygazda is, aki éjnek idején, a legnagyobb titokban otthon kicsempelt 3000 kiló gabonát. Ezt is a falu szegény parasztjai juttatták az ellenőrök kezére.

Kik vezetnek a szovjet szénbányákat?

Közismert tény, hogy a cári Oroszországban a szénbányászati jelentős része külföldi tőkés kezében volt. Különösen a Donyec-medencében volt nagyarányú a külföldi tőke részesedése. Az 1918. évi híres társadalmási dekrétum véget vetett ezeknek az állapotoknak. Azóta a helyzet gyökeresen megváltozott, nemesak a bányák teljesítőképességének tekintetében, hanem igazgatásuk tekintetében is.

Ezzel kapcsolatban a legutóbbi napokban Szezon Luganov, a Szovjetunió nyugati bányakerületének minisztere nagyon érdekes adatokat közölt. Kiderült ezekből az adatokból, hogy a Donyec-medence legnagyobb bányavállalata, a Sztalinugol az elmúlt három évtized folyamán az 1913-as szinten határozottan üvevett a termelést. Ennek a vezetési rendszere jelenleg a következő összetételű: a bányafőfelügyelők 58 százaléka volt bányász, 22 százaléka a bányászok fiából, 20 százaléka pedig munkás- és parasztszármazású értelmiségiek közül kerül ki; a bányákban alkalmazott főmunkások 33 százaléka egykori bányász, 32 százaléka bányász szülőktől származik, 30 százaléka munkás- és parasztszármazású értelmiségi, végül a bányák osztályvezetőinek 52 százaléka régebben egyszerű bányászként dolgozott, 30 százaléka bányász családból került ki, 18 százaléka a munkás- és parasztszármazású értelmiséghez tartozik.

SZATMAR MEGYÉBEN Rusu Alexandru iváskói jegyző került terítékre, aki a beszoigaltatási jegyzőkönyvekben a községi beszoigaltatási bizottság határozatai után eszközölt önkényesen változtatásokat. Az ellenőrző bizottság kérdéseire Rusu jegyző azzal akart védekezni, hogy tévedésből javította ki a jegyzőkönyveket, miután azonban csak a nagygazdák fordultak elő ilyen tévedések — nyilvánva-

Kolozs megyében 75 százalékban már befejezték az aratást

KOLOZSVAR — Az aratás megyeszerte lendülettel halad előre. A kedvező idő megkönnyítette a munkát, míg a meleg megérlette a sok eső miatt későn érő gabonaneműeket is. A dolgozó földművesek most sietve végzik a betakarítási munkálatokat.

Kolozs megye területén a mai napig szalmásfélék közül az alábbi területeken arattak: őszi búzát 35.865 hektáron, tavaszi búzát 1090 hektáron, őszi árpat 216 hektáron, tavaszi árpat 2266 hektáron, rozsot 1416 hektáron, zabot 556 hektáron. A hivatalos megállapítás szerint az össztermés 75 százalékát takarították be. Néhány napon belül az aratás megyeszerte befejeződik.

Kolozs megye területén az aratás július hó 25-én a kolozsi, a borsai, az apahidai, a mócsi, a sármási, a hídai, az egeresi jársok területén kezdődött meg.

A gazdák a kapálást teljes egészében befejezték. Ugyancsak befejeződött a széna, valamint a takarmányfélék kaszálása is. A sarju szépen fejlődik. Szénát 50 ezer 549 hektáron, búkkönt 1281 hektáron, lucernát 498 hektáron, lóherét 2926 hektáron termeltek és takarították be.

Alkotmányunk szellemében

Körorvosok szakmai továbbképzésével javítják a falvak egészségügyi helyzetét

BUKAREST — Augusztus 1-én az ország 15 központjában, éspe dig: Bukarestben, Bákóban, Botosaniban, Brassóban, Kolozsváron, Konstancán, Krajován, Galaccon, Jasiban, Nagyváradon, Flo-

lán meg akarta károsítani az államat és ellene is megindult az eljárás.

Mint a példák mutatják, nincs kibúvó a nép ellenségeinek számára és azok, akik a szabotálásukkal a nép kenyere ellen tőrnek, nem kerülnek el a legszigorubb felelősségrevonást. Es ez így helyes. Minden öntudatos dolgozóknak kötelessége a nép ellenségeinek, a szabotálóknak a személtartása s kemény ököllel lesujtani rájuk!

A kolozsmegyei mezőgazdasági kamara a falvak vezetőivel a tegnapi értekezleten ismertette a „Koloradó” bogár megjelenésének veszélyét, amely különösképpen a burgonya, paradicsom, zöldpaprika terméseit támadja meg. Részletes utasítást adtak a kártevő bogár elleni védekezés módozatairól.

Az államosítás után

A munkások álmai fokozatosan megvalósulnak a Helios üzemben

KOLOZSVAR — Tíz lépésre van az a gép az irodától, ahol valamikor Németh Erzsébet a Helios-gyár munkás igazgatónöje dolgozott. Ez a céltudatos, politikailag kitűnően iskolázott dolgozó asszony, nagy utat tett meg, míg azt a rövid tíz lépést a gépteremtől az igazgatói irodáig bejárta. Régóta ismerjük, mint az

MNSz és a RDNSz aktivistáját és teljes mértékben megértjük azt a bizalmat, amely erre a felelősségteljes posztra állította.

407 KILO HELYETT — 564 KILO

Az államosítás óta komoly arányban emelkedett a termelés a Helios-gyárban: a májusival szemben 38,8 százalékban mutat emelkedő arányt. Míg májusban 407 kiló anyagot dolgozott fel az üzem, addig júniusban a megmunkált anyag kilóinak száma 564. A termelés fokozása, mint az alábbiakból kitétnik, az államosított üzem 79 dolgozójának munkalendületéből, új munkászellemből fakadt. Míg májusban egy munkásnő (az itt dolgozók 99 százaléka nő) óránként 2,9 deka anyagot dolgozott fel, addig ma ugyanez a munkásnő 3,2 dekát munkál meg. A termelés racionálisabbá tette a munka egyenlő megosztását s a munka termelékenységének fokozását. Ez természetesen magával hozta az akkordberek emelkedését is, tehát közvetve az általános élet-színvonal és munkásjólét emelkedését.

30 GÉPET HELYEZNEK ÜZEMBE

A gyár egyik legnagyobb problémája a helyszűke volt. Emiatt nem tudnak ma sem üzembe helyezni 30 gépet, amelyeknek munkáltatása nagyban emelné a termelést. A lakáshiány akadályozza azt az üzemi tervet, hogy a hatalmas udvaron lévő magánlakások jelenlegi bérlőit más lakásokba helyezték és az így felszabadult helyiségekben berendezték a rég óhajtott napköziotthont, valamint a munkások ebédlőjét. Jellemző a

dr. nemzetiségi miniszter mondott beszédet és a kormány nevében üdvözölte a kongresszust.

Takáts Lajos dr. miniszterhelyettes rámutatott arra, hogy a Román Népköztársaságban élő nemzetiségek szabadságjogukat elsősorban a népek nagy segítőjének, a Szovjetuniónak köszönhetik, mert a fasiszta járom alóli felszabadításukkal lehetővé tette számunkra a szocializmus felé való fejlődést, amely az összes polgárok egyenlő szabadságjogait biztosítja. Eppen ezért, mindig hálával kell megemlékeznünk a Szovjetunió és Sztalin generalisszimusról.

Befejezésül Takáts Lajos dr. miniszterhelyettes hangsúlyozta, hogy azokat a szabadságjogokat, amelyeket ma az együttélő népek élveznek, a Román Munkáspárt által vezetett demokratikus erők harcának köszönhetik, mert ezek vetették meg alapját az egyenjóság alapján álló kormányzatnak.

A kongresszus táviratban üdvözölte Groza Péter dr. miniszterelnököt.

HIBÁTLAN A NYERS-ANYAGELLÁTÁS

A gyár, amely munkáslétszámát 79-ről a közeljövőben körülbelül 150-re emeli, egyike lesz a Román Népköztársaság legnagyobb köztüzemeinek. A gyár már is minden támogatást megkap. A nyersanyagellátás zavartalan, a Centrala Industrial Tricotaj — melynek vezetője Szenkovits Sándor né — látja el a szakszervezettel karöltve nyersanyaggal a gyárat. De a munkások hallatlan ambícióval és szeretettel készülnek a jövő nagy feladataira. Egyébről sem esik szó, mint a termelés mennyiségi és minőségi javításáról, az új kápitáról és a tervezett kultúrteremről.

A Budai Nagy Antal-utca 14. számú telek valóban alkalmas egy nagyünetű és korszerű gyár céljaira. A látogató szinte elképzelni ítt az eleven új életet, a gyarmekjátszóteret s mindazt, ami még a jövő megvalósítása lesz csak.

A gyárba egyébként olyan gyönyörű, a legszebb külföldi árukkal is versenyre kelő pullover mintákat terveznek, amely biztosítéka, hogy az üzem a legnagyobb sikerre látja el a jövőben köztáru a dolgozó osztály tagjait.

Hogyan látják el kenyérrel a nem fizetéses alkalmazottakat?

BUKAREST. (Agerpress.) — A miniszterelnökség, a július 31-i új kenyér kiosztási rendelettel kapcsolatban a következőket hozza a közönség tudomására:

A fővárosi nem fizetéses alkalmazottak személyenként és naponta 25 deka kenyert kapnak az E. élelmiszerjegyre.

A vidéki városok nem fizetéses alkalmazottai a fenti minisztertanácsi rendelet 2. szakaszában írt rendelkezések szerint láthatják el magukat kenyérral.

Messzemenő intézkedések a sertésvész leküzdésére

BUKAREST — A földművelésügyi minisztérium messzemenő intézkedéseket fogantatott a sertésvész leküzdésére és a veszélyes állatbetegség által veszélyeztetett megyékben különleges intézkedéseket léptetett életbe. Ennek az előrelátó munkának köszönhető, hogy az oltóanyag

gyékben a sertésállományt valószínűleg megfizető sertésveszt lényegesen csökkenteni sikerült. A tervszerű munka eredményeképpen, míg az év januárjában Olténia községei közül 60-ban és 365 gazdaságban pusztított az állatállományban a vész, addig július 1-re sikerült ezt az igen nagy

kárt okozó járványt annyira megsérkelni, hogy már csak 8 község 20 gazdaságában voltak megfertőzött állatok.

A sertésvész országos helyzete június 30-án a következő volt: míg 1947 október 15-én az ország 47 megyéjében 472 község, 4348 gazdaságban voltak megfertőzött állatok, addig 1948 június 30-án már csak 31 megyében 467 községben 2802 gazdaság állatállományában fordult elő fertőzött állat.

A messzemenő intézkedések következtében a sertésvész az egész országban csökkenőfélben van.

Veszélyes életmentés a Vörös Hadsereg-utján

KOLOZSVAR — Néhány nappal ezelőtt a Vörös Hadsereg-utján, a kora reggeli órákban szerberbe fogott megvadult ló rémítette el a járókelőket, akiknek annál nagyobb volt a rémülete, mert a vadul száguldó ló által elragadt székében egy tíz év körüli kisleány ült és segítségért kiabált.

Mindenki menekült a megvadult ló elől és senki sem sietett a veszélyes helyzetben levő gyermekleányka segítségére, amikor az egyik utca saroknál egy öreg ember a kocsit elé ugrott és elkapta a ló kantárját. A megvadult

15 letartóztatás

tiltott határátlépés: kísérletéért

ARAD — A szigorú büntetések következtében az utóbbi időben megcsappant azoknak száma, akik kalandos uton, törvénytelenül igyekeztek a határon átgújni. Most a határmenti hatóságok újra csoportosan tartóztatták le olyan aradmegyei és bukaresti lakosokat, akik a szigorú rendelkezések ellenére is megkísérelték a tiltott határátlépést.

A határőrök letartóztatták Gröbl Sámuel, Hartmann Albert gyárosokat, Székely György, Faur Pável és Blum László kereskedő aradi, továbbá Fisch Lipót, Marinescu Constantin, Marinescu Florin, Popescu Niccara, Müller Emil bukaresti és Neuholtz Anna, György-Joháncsi János és Zsuzsi, Banea Lazar és Crutan Dumitru Ujlak községbeli lakosokat.

A letartóztatott tiltott határátlépőket átadták az ügyészségnek.

A Horea-ut 5 sz. alatt a volt METROPOL kávéház berendezései eladó,

ugymint biliárdasztalok, asztalok, székek, tükrök, csillár b. ruha'og'sok, radiátorok stb. berendezési tárgyak. Érdeklődni mindennap délután 10-12-ig, benn a volt kávéház helyiségében

Szabályozzák a Szovjetunió és a Román Népköztársaság közötti postaforgalmat

BUKAREST. Augusztus másodikán a Posta és Telefontársaság kiküldött egy tagjából álló küldöttség utazott és a Román Népköztársaság körmoszkvába, hogy ott a postai forgalomra vonatkozó tárgyalásokat és telefonszolgálat, technikai és adminisztrációs szempontból is ölelik a két baráti szomszédállam lehető legelőkeltebb legyen. közötti postaforgalom minden

Minden délelőtt: Világosság-ot

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 2 lej. Állástkeresőknek szavankint 2 lej. Cím a kiadóban és jelígis hirdetések 10 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levelezés szavankint 6 lej. Szöveghirdetés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 3 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. — Nyiltér szavankint 12 lej.

ADAS-VÉTEL

FÉRFI és női télikabátokat, átmeneti kabátokat veszek. Universal, Malom-utca 6. 1706

ÖT méhcsalád, idej terméssel, sürgösen eladó. Györgyalvi-ut 51. 1663

KERESSEK jókában levő paplant, húzzattal vagy húzzat nélkül. Cimeket kérem a kiadóba „Paplan” jelígre leadni. 1696

ELADÓ egy konyhaméreg, konyhakredenc, jégszekrény, toalettkör, szekrények, csillár, írósztal, varrógép. Érdeklődni: Molotov-utca 14. Házfelügyelőnél. 1752

NIKKELBERENDEZÉS eladó. Horea-ut 8. Gyermekkosci készítő. 1753

ALIG használt mély Stepper gyermekkosci eladó. Boldog-utca 6. Hellmann. 1772

ELADÓ piros damentuch kabát, nem küli, vadonat új disznóbőr nesseszer, teljesen felszerelve és 14 méter gyapjuszőnyeg. Érdeklődni Cogalniceanu 7, házfelügyelőnél. F.

ELADÓ 3 darab ablakrolló, vadonat új. Cogalniceanu 25. 1-3 közzött. F.

OLDALKOSARAS motorkerékpár sürgösen eladó. Értekezni Krizba-utca 10. szám. Vendéglőben. (Baromvászárter.) 1779

EGY férfikerékpár, jó állapotban, eladó. Básty-utca 12. Cipész. 1807

SINGER stüllesztős varrógép sürgösen eladó. Berek-utca 51. 1803

ZONGORA, kereszthúros, eladó. Sorban, Hunyadi-tér 13. 2 és 3 közzött. 1802

EGY sötét diófa háálóberendezés eladó. Horea-ut 63. Cukrászdában. 1801

ELADÓ kerítésnek való szép vasrács, 20 méternek megfelelő, olcsó sírkő. Dragalina-utca 78. 1900

JÓKARBAN levő női kerékpárt veszek. Március 6-utca 12. szám. Tamásnál, délután 3-5-ig. 1797

HOLLAND Philips 3+1 rádió eladó. Csizsér, Király-utca 30. 1795

KERESSEK berbe jókában levő, stüllesztős Singer varrógépet. Cím a kiadóban. 1793

FÉRFIKERÉKPÁR „Csoda” gyártmány és Singer csonakos varrógép eladó. Budai Nagy Antal-utca 21., földszint, ajtó 2. 1791

SPORTKOSCI, járka és két diófurniros ágy eladó. Budai Nagy Antal-utca 21., földszint, ajtó 2. 1791

EGY kéltáncos, fehér zománczott kályha eladó. Berek-utca 18. 1787

SÜLLYESTŐS varrógép, teljesen jó állapotban, eladó. Csizsér-utca 11. szám. Hátul az udvarban. 1783

SÜRGÖSEN megvételre keresek egy jókában levő írógépet. Mócok-utja 15. szám., ajtó 3. Délelőtől 10-2 óráig. 1778

MODERN hálószoba, kombinált szekrények, konyhabutorok, ebéd-lők és egyéb használt butordarabok eladók. Bizományba is elfogadok. Butorraktár, Kossuth Lajos-utca 32. 1708

INGATLAN-LAKÁS

KERESÜNK 3-4 szoba, konyhás családi házat megvételre. Cím a kiadóban. 1603

ALVERNA-uton háromnegyed hold szántó, Apor-utcaban 2 szoba, konyhás, 700 négyzetméter telken épült ház eladó, esetleg elcsereleendő 3 szobás, konyhás házzal. Érdeklődni Apor-utca 4. Délután 5-7 közzött. 1603

BUTOROZOTT szoba 1-2 egyetemistának azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 1752

SZÁNTÓFÖLD, egy hold, a Békás előtt, sürgösen eladó. Értekezni Anatole France (Szondy)-utca 36. alatt. 1751

SÜRGÖSEN, olcsón eladó 2 szobás szép új ház, gyümölcsfákkal, vasut felé. Ilie Pintilie (Csillaghegyi)-utca 30. 1763

ELCSERELNEM parkettes egy szoba, konyha, éléskamrás, felszusterin lakásomat hasonlóval. Toffalusi Kiss Miklós-utca 1., alsó csengő. 1680

SÜRGÖSEN eladó két kis családi ház kettel. Cím a kiadóban. 1780

KERESSEK butorozott szobát egy hónapra, Rákóczi-ut környékén. Karolina-tér 8., ajtó 13. 2001

ELCSERELNEM Marianum melletti egy, esetleg kettő szobás, komfortos lakásomat két szoba, összkomfortos központi lakással. Költségeket térítik. Cím a kiadóban. 1804

KÉT szoba, konyha, mellékhelyiségekkel levő lakásomat elcserelelném külvárosi hasonló vagy kisebb lakással. Cím a kiadóban. 1777

GYÖNYÖRŰEN butorozott, balkonos szoba, fűdőszobahasználattal, kiadó. „Központban” jelígre. 2003

BUTOROZOTT kis szoba, központonban, kiadó. „Fűdőszobahasználattal” jelígre. 2003

ELADÓ jólmenő, bevezetett sarok vendéglő, haláleset miatt, esetleg társ keresetük. Engedély van. Érdeklődni Traian (Árpád)-ut 1. sz. F.

ÁLLÁST KAPHAT

HÁZTARTÁSBELI mindenest azonnal felvesz. Grätz, Május 1-utca 17. szám. 1796

ÁLLÁST KERES

VENDEGLŐBE jól főző no azonnalra ajánlkozok. Cím a kiadóban. 1799

KÖZÉPKORU, gyermekszerető nő házvezetőnői állást keres, elvált vagy özvegy férfinél. Jó bizonyítvánnyal rendelkezem. Cím a kiadóban. 1782

KÜLÖNFÉLEK

BUDAPESTI butorokat, edényeket, ágyneműket, 100 kötetes könyvtárát elcserelelném kolozsvári-val. Cosbuc (Bem)-utca 7. 1681

ELELMISZERÜZLETHEZ pénzes társat keresek, esetleg átadom. Értekezni Egyetem-utca 2., könyvkereskedés. 1698

KÉT szoba és konyha butoromat elcserelelném budapestivel. Cím a kiadóban. 1792

ELVESZETT vasárnap este a cirkusznál Boros Ilona és Mária névre szóló fényképes igazolvány és „Dovada”. Kérem a becsületes megtalálót, jutalom ellenében juttassa el Dragalina (Fellegvári)-ut 36. szám alá. 1786

DÉVÁRA utitársat e hét végére autóra felveszek. Berdó-bodega, Jókai-utca. 1781

ELVESZETTEM 3-án reggel pénztárcámat, Rosenfeld Mór névre szóló iratokkal. Kérem a becsületes megtalálót, Hajdu-utca 14. szám alá eljuttatni. Pénzt megtart-hatja. 1773

ZSILETPENGE, borotva, olló és mindennemű köszörelést jutányosan és pontosan vállalok. Lebovits Ernő, működőszűs, Széchenyi-tér 34. 1709

Nagy díszelőadás

a KRATEYL cirkuszban!

Teljesen új műsori Postakocsi a 18-ik századból bemutatva 11 lóval

Előadás mindennap este fél 9 órakor

Csütörtökön, szombaton és vasárnap délután előadások mersekelt helyárrakkal, 4 óra kezdettel

Meghívó!

Mindenkit szívesen látunk a MNSZ által augusztus 8-án, a Református Kollégium udvarán és kerthelyiségében rendezendő nagy

műsoros névünnepele, re,

mélven hangulatos és mulattató rendezvényekkel szórakoztatjuk a közönséget.

Ételek. — Hüsitó italok. — Fagylalt. — Reggelig tartó tánc. Különö zenekar. — Sebestyén bácsi bábszínháza.

Evőeszbözőket mindenki hozzon!

Meghívó

A Megyei Szakszervezeti Tanács augusztus 5-én, csütörtökön délután 5 órára megbeszélés végett meghívja a Vas-, Fém- és Vegyipari Szakszervezet nagytermében az összes volt hadifoglyokat, akik a közelmúltban tértek vissza a Szovjetunióból

Elnök: Titkár:

Dejcu Dumitru s. k. Fodor Andrei s. k.

Az Állami Magyar Színházban

a Művészek, Irodák, Újságírók Vegyes Szakszervezetének rendezésében András Márton és Szabó Duci vendégfelléptével

Augusztus 4	Augusztus 5	Augusztus 6	Augusztus 7	Augusztus 8
szerda este 8 órakor	csütörtök este 8 órakor	péntek este 8 órakor	szombat este 8 órakor	vasárnap d. n. 5 órakor este 8 órakor

CSAK SZERELEMBŐL!...

Márky Alfréd 3 lemondósos zenesírója

Szereplők: Krámer Manó, Epred Joli, Szabó Duci, Papp Nuszi, Czenk Erzsébet, András Márton, Flóra Jenő, Sugár Jenő, Perényi János Győnyörű muzsikal Pazar táncok Kétféfére kacagás! Jeauk elővetelben héllő reggeltől a színház pénztáránál

HAZAT, telket, örökakást akar venni, eladni, lakását kiadni, butorral átadni, férjhez menni, nőülni? Bizalommal forduljon VULCAN irodához. Molotov 24. 1707

TÁSKAIROGÉP, Olimpia Progres majdnem új, eladó. Lakatosműhely, Szabadság-tér 23. 2002

NAGYON jókában levő gyermek sportkocsi eladó. Baritui (Malom)-utca 23. 2005

ORION, 3+2 lámpás, modern rádió eladó. Kálvin-utca 31. 2004

FARKAS-kutyakölykök veszek, lehet kora is, harapós, házórszó szü-lőletől. Cimeket „Farkaskutya” jelígre a kiadóba kérek. 1805